

Ekologiczna ochrona drzew owocowych

W rodzinnych ogrodach działkowych powinniśmy zrezygnować z chemicznych metod ochrony, jeżeli do tej pory jeszcze tego nie zrobiliśmy. Ekologiczne opryski drzew owocowych są najlepszym pomysłem, ponieważ spożywanie naturalnie uprawianych jabłek, gruszek czy wiśni jest na pewno lepsze i zdrowsze. Warto zapoznać się z terminarzem oprysków stosowanych w uprawach

ekologicznych od wiosny do jesieni.

Przedwiośnie

O tej porze roku, jak i w późniejszych terminach, opryski chemiczne przeciw szkodnikom roślin, mogą zabijać też liczne owady pożyteczne, dlatego warto stosować naturalne środki ochrony roślin. Opryski zaczynamy już wczesną wiosną, gdy na drzewach nabrzmiewają pierwsze pąki. Na szczęście jest wiele preparatów przyrządzanych na bazie składników naturalnych. Nie są toksyczne dla środowiska. Nie wpływają też negatywnie na owady zapylające nasze drzewa owocowe - szczególnie pszczoły, których jest coraz mniej.

Jednym z ekologicznych środków są preparaty olejowe na bazie oleju parafinowego np. **Promanal 60 EC** lub **Treol 770 EC** wykonujemy od końca lutego do około połowy marca.

Dobrym rozwiązaniem jest użycie środka **Emulpar 940 EC** produkowanego na bazie oleju rydzowego. Jest nie tylko bezpieczny, ale wręcz bardzo zdrowy dla człowieka. Dawnej często gościł na naszych stołach, potem wyparł go produkowany na masową skalę olej rzepakowy.

Skuteczność oprysków Emulparem jest porównywalna ze środkami opartymi na oleju parafinowym, ale w odróżnieniu od nich, naturalny Emulpar 940 EC możemy stosować również w trakcie sezonu wegetacyjnego. To dodatkowy argument za wyborem tego środka!

Wszystkie w/w preparaty olejowe działają w ten sposób, że gdy opryskujemy nim roślinę, na jej powierzchni tworzy się powłoka woskowa, która otacza szkodniki. Nie przeszkadza to roślinie, jednak szkodniki wtedy zaczynają się dusić i giną. Środki olejowe możemy stosować, gdy zauważymy szkodniki takie jak miseczniki, przędziorki, mszyce. Wykonując oprysk środkami olejowymi na przedwiośniu zniszczymy stadia zimujące tych szkodników. Oprysk warto przeprowadzić zarówno w sadzie, niszcząc zimowe jaja przędziorków i miseczników, jak i na drzewach i krzewach ozdobnych (np. przeciw ochojnikom na iglakach).

Wiosna i jesień

Opryski drzew owocowych **Miedzianem** rozpoczynamy już w okresie nabrzmiewania pąków liściowych, opryskując morele przeciwko rakowi bakteryjnemu oraz brzoskwini przeciwko kędzierzawości liści i rakowi. Miedzianem opryskuje się także jabłonie i grusze - najpierw w okresie pęknięcia pąków przeciwko zarazie ogniowej, a potem w okresie ukazywania się pierwszych liści - przeciwko parchowi. Jesienią opryskujemy tuż przed opadaniem liści lub zaraz po opadnięciu.

Bardzo szerokie spektrum zastosowań w ochronie drzew owocowych przed chorobami grzybowymi i bakteryjnymi mają fungicydy miedziowe: Miedzian 50 WP oraz Miedzian Extra 350 SC. Przy czym to właśnie ten drugi jest dozwolony do stosowania w uprawach ekologicznych. W praktyce różnica jest taka, że Miedzian 50 WP jest proszkiem, zaś ekologiczny Miedzian Extra 350 SC to koncentrat w postaci płynnej.

Ekologiczne opryski preparatami roślinnymi (cały sezon)

Ekologiczne opryski drzew owocowych możemy też wykonywać preparatami z roślin pospolitych, takich jak: **pokrzywa zwyczajna, mniszek lekarski, skrzyp polny, krwawnik pospolity**, a także **cebula i czosnek**. Rośliny te stanowią cenny surowiec do sporządzania odwarów lub gnojówek przeciwko szkodnikom i chorobom. Działają także wzmacniająco na drzewa owocowe. Ekologiczne opryski drzew owocowych preparatami roślinnymi rozpoczynamy w okresie ukazywania się pierwszych liści na jabłoniach i gruszach. Wykonany w tym terminie oprysk wyciągiem ze skrzyphu zapobiega rozwojowi parcha jabłoni, zaś oprysk wyciągiem z krwawnika powstrzymuje rozwój mączniaka jabłoni. Opryski tymi wyciągami należy powtórzyć w okresie rozwoju zawiązków oraz wzrostu owoców.

W okresie białego pąka kwiatowego czereśnie i wiśnie warto opryskać wyciągiem z krwawnika lub odwarem ze skrzyphu polnego. Oprysk ten zapobiega rozwojowi brunatnej zgnilizny drzew pestkowych. Należy go powtórzyć w okresie kwitnienia.

W tym czasie w sadzie mogą się również pojawić pierwsze kolonie mszyc. Ekologiczne opryski drzew owocowych mające na celu zwalczanie mszyc przeprowadzamy przy pomocy wyciągu z pokrzywy, wrotyczu pospolitego, czosnku lub cebuli. W razie potrzeby ekologiczne opryski na mszyce należy powtarzać co 3-4 dni.

Opryskujemy też kwitnące brzoskwini przeciwko kędzierzawości liści brzoskwini. Do tego zabiegu należy użyć wyciągu z **krwawnika, skrzyphu polnego lub pokrzywy**.

Zwolennicy ekologicznych oprysków drzew owocowych mogą się również zaopatrzyć w dostępny w sklepach preparat z miazgi czosnkowej **Kostki Himal** (dawny Bioczos BR) lub ekstrakt z grejpfruta **Biosept Active**. Choć oba te preparaty są znacznie częściej wykorzystywane w uprawie warzyw, Bioczos może w sadownictwie przydać się do zwalczania mszyc, które nie przepadają za zapachem czosnku. Wyżej wymienione

preparaty przygotowujemy z odpowiednią ilością wody. Mimo, iż są to preparaty naturalne, u ludzi mogą powodować podrażnienia skóry i oczu. Gdy opryskujemy drzewa, pewna ilość cieczy rozwiewana jest przez podmuchy wiatru i zawsze występuje ryzyko podrażnienia. Dlatego ekologiczne opryski drzew owocowych należy wykonywać w odpowiedniej odzieży, rękawicach i okularach ochronnych, podobnie jak przy stosowaniu chemicznych środków ochrony roślin.

Ekologiczne opryski mocznikiem na jesieni

Kolejnym cennym ekologicznie zabiegiem w sadzie jabłoniowym jest jesienny oprysk mocznikiem, tuż po pierwszych przymrozkach. Polega on na oprysku drzew i krzewów 5% roztworem mocznika. Oprysk mocznikiem wykonujemy tuż przed opadnięciem wszystkich liści, opryskując zarówno liście pozostałe na drzewach, jak i te opadłe już na ziemię.

Pamiętajmy by przygotować sporą ilość cieczy roboczej, gdyż najlepsze rezultaty daje całkowite pokrycie liści i gałęzi roztworem mocznika. Jeżeli nie zdążymy wykonać oprysku jesienią, mocznik w formie oprysku może być też stosowany wiosną, ale efekty niestety będą słabsze. Warto też wspomnieć, że oprysk wykonany jesienią wpływa na lepsze przezimowanie opryskiwanej rośliny.

Jesienne opryski drzew owocowych mocznikiem zazwyczaj stosujemy w profilaktycznej walce z parchem jabłoni i w zasadzie powinien być to podstawowy zabieg w zwalczaniu parcha na terenie ogrodów działkowych i w sadach ekologicznych. Prawidłowo wykonany oprysk mocznikiem może zniszczyć do 90% zarodników grzyba, dzięki czemu w następnym sezonie parch nie wyrządzi dużych szkód.
